COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 30.06.2004
COM(2004) 448 definitief

2004/0137 (COD)

C6-0143/04

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, met inbegrip van terrorismefinanciering

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

Samenvatting

Het streven van de Gemeenschap om witwassen van geld tegen te gaan, heeft geleid tot de aanneming van de richtlijnen van 1991 en 2001. De richtlijn van 1991 sloot nauw aan bij de aanbevelingen van de financiële actiegroep witwassen van geld (Financial Action Task Force on Money Laundering – FATF), de internationale norm op dit terrein.

In de richtlijn van 1991 werd witwassen gedefinieerd in termen van drugsmisdrijven en werden alleen aan de financiële sector verplichtingen opgelegd. Bij de wijzigingsrichtlijn van 2001 werd de reikwijdte van witwassen van geld uitgebreid, zowel wat de strafbare feiten als wat de bestreken beroepen en activiteiten betrof.

In laatstgenoemde richtlijn werd evenwel geen exacte definitie gegeven van het begrip "ernstige strafbare feiten" en werd de Commissie verzocht in 2004 een nieuw voorstel terzake in te dienen.

De aanbevelingen van de FATF zijn in juni 2003 herzien en bestrijken thans ook terrorismefinanciering. In het onderhavige richtlijnvoorstel wordt eveneens uitdrukkelijk verwezen naar de bestrijding van dit verschijnsel en zijn de wijzigingen opgenomen die nodig zijn om met de herziene veertig aanbevelingen van de FATF rekening te houden.

Inleiding

Richtlijn 91/308/EEG van de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld vormde het beginpunt van het communautaire streven om witwassen van geld (de pogingen van criminelen om de illegale herkomst van opbrengsten van misdrijven te verhullen) tegen te gaan.

In deze richtlijn werd in het bijzonder rekening gehouden met de veertig aanbevelingen van de financiële actiegroep witwassen van geld (Financial Action Task Force on Money Laundering – FATF), het internationale orgaan dat leiding geeft aan de mondiale inspanningen op dat terrein.

Krachtens de richtlijn dienden de lidstaten het witwassen van de opbrengsten van drugsmisdrijven te verbieden en hun financiële sector ertoe te verplichten hun cliënten te identificeren, bewijsstukken te bewaren, interne-controleprocedures vast te stellen en elk feit dat wees op het witwassen van geld aan de bevoegde autoriteiten te melden.

Al snel bleek de beperking van de reikwijdte van de richtlijn tot de opbrengsten van drugsmisdrijven te restrictief. Tevens werd geconstateerd dat de verscherpte controle in de financiële sector de witwassers ertoe had aangezet uit te kijken naar alternatieve witwasmethoden.

In 1999 stelde de Commissie daarom voor het spectrum van de bestreken strafbare feiten te verbreden en de werkingssfeer van de richtlijn uit te breiden tot een breed scala van kwetsbare niet-financiële activiteiten en beroepen.

De wijzigingsrichtlijn (Richtlijn 2001/97/EG) is op 4 december 2001 vastgesteld. De door de Commissie voorgestelde uitbreiding van de werkingssfeer tot niet-financiële activiteiten en

beroepen is daarin grotendeels gevolgd. Wat de te bestrijken criminele activiteiten betrof, besloten de medewetgevers dat het witwassen van de opbrengsten van ernstige strafbare feiten onder de richtlijn diende te vallen. In het laatste streepje van de definitie werd daarom verwezen naar strafbare feiten die "hoge opbrengsten" opleveren of "waarvoor een zware gevangenisstraf geldt". In artikel 1, onder E, was het volgende bepaald: "De lidstaten wijzigen uiterlijk op 15 december 2004 de in dit streepje bedoelde definitie op zodanige wijze dat zij in overeenstemming is met de definitie van ernstige strafbare feiten in het Gemeenschappelijk Optreden 98/699/JBZ." De Commissie werd tevens verzocht een wijzigingsvoorstel in die zin in te dienen.

Hoewel niet uitdrukkelijk naar terrorismefinanciering werd verwezen, waren de lidstaten het erover eens dat het begrip "ernstige strafbare feiten" ook alle strafbare feiten in verband met de financiering van terrorisme diende te omvatten. In het nieuwe voorstel wordt dan ook uitdrukkelijk naar terrorisme en terrorismefinanciering verwezen.

In juni 2003 heeft de FATF overeenstemming bereikt over een ingrijpende herziening van de veertig aanbevelingen om rekening te houden met de opgedane ervaring en om de uitgebreidere maatregelen te treffen die vereist zijn om dit verschijnsel doeltreffender te bestrijden.

Op een aantal terreinen heeft de FATF de aanbevelingen veel gedetailleerder uitgewerkt, met name op het gebied van de cliëntidentificatie en -verificatie, de situaties waarin een hoger witwasrisico uitgebreidere maatregelen kan vereisen, alsook de situaties waarin een verlaagd risico minder strenge controles kan rechtvaardigen.

De EU-lidstaten en de Commissie zijn van oordeel dat de herziene veertig aanbevelingen van de FATF op gecoördineerde wijze op EU-niveau dienen te worden toegepast.

Omwille van de duidelijkheid is besloten de bestaande richtlijn in te trekken en een nieuwe, autonome tekst voor te stellen. De Commissie is er daarbij van uitgegaan dat de nieuwe richtlijn dient voort te bouwen op het huidige acquis en dat de bestaande bepalingen betreffende de behandeling van de beroepen niet in vraag mogen worden gesteld wanneer dat niet nodig is.

Aangezien het Contactcomité door de intrekking van de vigerende richtlijn zijn communautaire rechtsgrond verliest, moet er een nieuw comité worden ingesteld. Aan de Commissie dienen immers beperkte uitvoeringsbevoegdheden op bepaalde technische gebieden te worden verleend en zij dient daarbij overeenkomstig het bepaalde in Besluit 1999/468/EG terzijde te worden gestaan door een nieuw Comité voor de voorkoming van het witwassen van geld.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Witwassen van geld als omschreven in de richtlijn dient strafbaar te worden gesteld. Het opleggen van strafrechtelijke sancties is immers van essentieel belang om witwassen van geld doeltreffend te bestrijden.

Er wordt een nieuwe definitie van witwassen van geld voorgesteld zodat ook terrorismefinanciering uitdrukkelijk wordt bestreken. Ook in de titel van de richtlijn wordt verwezen naar "het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, met inbegrip van terrorismefinanciering". Het geval waarin rechtmatig verkregen voorwerpen worden aangewend om terrorisme te financieren, valt thans onder de definitie van witwassen van geld. Alle daarna volgende verwijzingen naar witwassen van geld hebben bijgevolg ook betrekking op terrorismefinanciering.

Artikel 2

Met het nieuwe voorstel wordt beoogd een aantal lacunes in de werkingssfeer aan te vullen en met de herziene veertig aanbevelingen van de FATF rekening te houden. Zo wordt uitdrukkelijk verwezen naar verrichters van trust- en bedrijfsdiensten en worden ook levensverzekeringstussenpersonen onder het toepassingsgebied van de richtlijn gebracht.

Tevens wordt voorgesteld de werkingssfeer van de richtlijn uit te breiden tot alle personen die handelen in goederen of diensten verrichten en die betalingen in contanten boven een drempelbedrag aanvaarden.

Artikel 3

In dit artikel met de definities zijn alle definities uit de eerdere richtlijn overgenomen, waarbij aan sommige definities technische aanpassingen zijn aangebracht, terwijl andere definities ingrijpender zijn gewijzigd. Tevens zijn bepaalde nieuwe definities toegevoegd.

De definitie van "financiële instelling" is in overeenstemming gebracht met de benadering die door de FATF wordt gevolgd. Elke onderneming die de gespecificeerde financiële bedrijfsactiviteiten verricht, wordt als een financiële instelling aangemerkt, maar het is de lidstaten toegestaan de richtlijn niet toe te passen in situaties waarin het witwasrisico zeer beperkt is.

Er zijn definities toegevoegd van de volgende begrippen: verzekeringstussenpersoon, terrorisme, uiteindelijke begunstigde, verrichter van trust- en bedrijfsdiensten, publieke of politieke personen (politically exposed persons – PEP's), financiële inlichtingeneenheid, zakelijke relatie en shell bank.

De definitie van criminele activiteit heeft de meest ingrijpende wijziging ondergaan. Terrorisme vormt thans een afzonderlijk onderdeel van de definitie en ook alle ernstige strafbare feiten als omschreven in het desbetreffende instrument van de derde pijler vallen onder deze definitie. Dit zal resulteren in een beter gecoördineerde benadering, al zal de exacte werkingssfeer in elke afzonderlijke lidstaat afhankelijk blijven van het aldaar vigerende strafwetboek.

Artikel 5

In de richtlijn van 1991 was bepaald dat cliënten dienden te worden geïdentificeerd "bij het aangaan van zakelijke betrekkingen", waarbij niet specifiek werd ingegaan op reeds bestaande situaties. In de nieuwe tekst, die op de FATF-aanbevelingen is gebaseerd, wordt uitdrukkelijk gesteld dat kredietinstellingen en financiële instellingen geen anonieme rekeningen mogen bijhouden.

Artikelen 6 en 7

In deze artikelen wordt nader ingegaan op de maatregelen die onder de richtlijn vallende instellingen en personen moeten nemen om zich ervan te vergewissen dat zij hun cliënten kennen en inzicht hebben in de aard van hun financiële en zakelijke activiteiten. Qua karakter verschillen deze nieuwe bepalingen niet zoveel van die in de eerdere richtlijn. Conform de herziene FATF-aanbevelingen bevat het nieuwe voorstel evenwel meer gedetailleerde vereisten. Zo wordt gespecificeerd dat de "ken-uw-cliënt"-procedures aan de risicogevoeligheid van de betrokken cliënt kunnen worden aangepast.

De in de eerdere richtlijn nogal algemeen geformuleerde bepaling ten aanzien van de uiteindelijke begunstigde wordt thans niet langer toereikend geacht. De onder de richtlijn vallende instellingen en personen moeten er voortaan zeker van zijn dat zij in alle gevallen een correct beeld en een goed begrip hebben van de werkelijke eigendomsstructuur, waarbij wordt uitgegaan van een heldere definitie van het begrip "uiteindelijke begunstigde". Bijzonder complexe of ondoorzichtige situaties moeten aanzetten tot grotere alertheid.

Artikel 8

Het basisbeginsel is dat de cliëntidentificatie en -verificatie afgerond moeten zijn voordat een zakelijke relatie wordt aangegaan, maar thans wordt ook bepaald dat de zakelijke relatie mag aanvangen terwijl de cliëntidentificatieprocedures nog aan de gang zijn. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan een met name door de beroepsgroepen geformuleerde wens. Tegelijkertijd wordt thans duidelijk gesteld dat indien uiteindelijk blijkt dat de cliëntidentificatie niet op een bevredigende wijze kan worden uitgevoerd, de zakelijke relatie moet worden beëindigd.

Reeds bestaande rekeningen en zakelijke relaties moeten eveneens te gepasten tijde worden onderzocht wanneer er van een witwasrisico sprake kan zijn.

Artikel 9

Dit artikel bevat de voor casino's geldende bepalingen inzake de cliëntidentificatie uit de richtlijn van 2001.

Artikel 10

Dit artikel, waarin de lidstaten een keuzemogelijkheid wordt geboden, voert het concept van de vereenvoudigde "ken-uw-cliënt"-vereisten in voor de gevallen waarin er duidelijk sprake is van een verlaagd witwasrisico en bevat een aantal voorbeelden van dergelijke gevallen. Met het oog op de coördinatie wordt in de artikelen 37 en 38 betreffende de uitvoeringsmaatregelen bepaald dat de Commissie, bijgestaan door een nieuw comité, criteria kan vaststellen om uit te maken welke situaties een laag witwasrisico met zich meebrengen.

Artikel 11

Er zijn ook gevallen waarin er sprake is van een duidelijk hoger witwasrisico en bijzondere oplettendheid geboden is. In dit artikel worden drie van deze gevallen (niet-limitatief) gespecificeerd, namelijk wanneer er geen fysiek contact is met de cliënt, bij grensoverschrijdende correspondentbankrelaties en bij relaties met publieke of politieke personen. Ook hier dient de Commissie, bijgestaan door het nieuwe comité, bij wijze van

uitvoeringsmaatregel criteria te kunnen vaststellen om uit te maken in welke andere gevallen hogere waakzaamheid aangewezen is.

Artikelen 12 t.e.m. 16

Onnodige duplicatie van cliëntidentificatieprocedures kan een hinderpaal vormen voor de ontplooiing van rechtmatige zakelijke of beroepsactiviteiten. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een cliënt door een bank of advocaat naar een andere bank of advocaat wordt doorverwezen of bij een andere bank of advocaat wordt geïntroduceerd. Het moet in de meeste gevallen mogelijk zijn dergelijke cliënten te accepteren zonder de cliëntidentificatieprocedures te moeten overdoen, mits bepaalde waarborgen worden geboden.

Artikel 17

In dit artikel zijn de bepalingen uit de eerdere richtlijn overgenomen die voorschrijven dat complexe of ongewone transacties met bijzondere aandacht moeten worden onderzocht. De werkzaamheden van de FATF op het gebied van witwastendensen en -technieken kunnen in dit verband een nuttige leidraad vormen.

Artikelen 18 t.e.m. 22

In deze artikelen betreffende de melding van verdachte transacties wordt de financiële inlichtingeneenheid uitdrukkelijk genoemd als het orgaan dat verantwoordelijk is voor de ontvangst en behandeling van dergelijke meldingen. De definitie van het begrip "financiële inlichtingeneenheid" is overgenomen uit Kaderbesluit 2000/642/JBZ van de Raad van 17 oktober 2000.

De meldingsregeling voor de juridische en andere beroepen en de desbetreffende waarborgen zijn ongewijzigd overgenomen uit de richtlijn van 2001.

Artikel 23

In dit artikel wordt bevestigd dat de melding van een vermoeden van witwassen geen straf- of civielrechtelijke schending van enigerlei geheimhoudingsplicht vormt. De verwijzing naar "te goeder trouw" verrichte meldingen is vervangen door een verwijzing naar overeenkomstig de voorschriften van de richtlijn verrichte meldingen.

Artikel 24

Dit is een nieuwe bepaling. De Commissie heeft weet van werknemers die zijn bedreigd wanneer bleek dat de melding aan de autoriteiten die tot een onderzoek of vervolging had geleid, van hen afkomstig was. Het is weliswaar niet de bedoeling van deze richtlijn om de gerechtelijke of vervolgingsprocedures van de lidstaten te wijzigen, maar omwille van het belang van deze aangelegenheid voor de doeltreffendheid van de richtlijn wordt met de opneming van dit artikel beoogd de lidstaten op dit ernstige probleem te attenderen. Zij dienen immers alles te doen wat in hun vermogen ligt om te voorkomen dat werknemers worden bedreigd of het slachtoffer worden van vergeldingsacties.

Artikel 25

Wanneer een verdachte transactie wordt gemeld, mag dat niet aan de betrokken cliënt worden medegedeeld. De destijds aan de lidstaten geboden mogelijkheid om beroepsbeoefenaren handelend in de hoedanigheid van juridische adviseurs toe te staan hun cliënt van een melding in kennis te stellen, is geschrapt omdat zij niet strookt met de herziene veertig aanbevelingen van de FATF. Er wordt echter gespecificeerd dat wanneer juridische adviseurs een cliënt trachten te doen afzien van een onwettige activiteit, dit niet als een inbreuk op het waarschuwingsverbod wordt aangemerkt.

Artikelen 26 t.e.m. 29

Artikel 26 bevestigt de bestaande verplichting om bewijsstukken gedurende ten minste vijf jaar te bewaren. Artikel 27 schrijft voor dat de onder de richtlijn vallende kredietinstellingen en financiële instellingen de in de richtlijn gestelde eisen ten aanzien van de cliëntidentificatie voorzover mogelijk ook in hun buiten de EU gevestigde bijkantoren en dochterondernemingen moeten toepassen. Artikel 28 bepaalt dat kredietinstellingen en financiële instellingen uit de EU in staat moeten zijn ten volle en snel te reageren op verzoeken van de financiële inlichtingeneenheid of andere bevoegde autoriteiten om informatie over hun zakelijke relaties met met naam genoemde natuurlijke of rechtspersonen. Hoewel de Commissie in dit stadium nog niet voorstelt in alle lidstaten een verplicht register van bankrekeningen in te voeren, wordt deze doelstelling in het nieuwe voorstel geformuleerd maar wordt het aan elke afzonderlijke lidstaat overgelaten om uit te maken hoe deze doelstelling moet worden verwezenlijkt. De Commissie zal de gevolgen van deze bepaling nagaan. In artikel 29, ten slotte, wordt van de lidstaten verlangd dat zij adequate statistische gegevens opstellen over met name het gebruik en de follow-up van meldingen van verdachte transacties. Samen met de in artikel 31 bedoelde feedback kan deze informatie de onder de richtlijn vallende instellingen en personen motiveren en helpen om effectievere procedures te ontwikkelen.

Artikelen 32 en 33

Deze artikelen schrijven voor dat wisselkantoren en verrichters van trust- en bedrijfsdiensten moeten worden onderworpen aan een vergunnings- of registratieplicht en dat casino's over een vergunning moeten beschikken. De lidstaten dienen van hun bevoegde autoriteiten te verlangen dat zij nagaan of de onder de richtlijn vallende instellingen en personen de gestelde eisen naleven.

Artikelen 34 t.e.m. 36

Deze artikelen hebben betrekking op de sancties. Op het gebied van de bestraffing van witwassen van geld en financiering van terrorisme is reeds enige onderlinge afstemming bewerkstelligd door Kaderbesluit 2001/500/JBZ van de Raad inzake het witwassen van geld en Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad inzake terrorismebestrijding. Overeenkomstig artikel 34 dienen de lidstaten passende sancties op te leggen wanneer inbreuk wordt gepleegd op de ter uitvoering van de richtlijn vastgestelde nationale bepalingen.

De artikelen 35 en 36 hebben betrekking op de aansprakelijkheid van rechtspersonen.

Artikelen 37 en 38

In artikel 37 wordt bepaald op welke terreinen de Commissie volgens de comitéprocedure van Besluit 1999/468/EG uitvoeringsmaatregelen kan vaststellen om rekening te houden met de technische ontwikkelingen en een eenvormige toepassing van de richtlijn te garanderen.

Krachtens artikel 38 wordt een nieuw Comité voor de voorkoming van het witwassen van geld ingesteld ter vervanging van het oude Contactcomité. Het is de bedoeling dat de Commissie, bijgestaan door dit nieuwe comité, de uitvoeringsmaatregelen vaststelt die in artikel 37 worden omschreven.

Artikelen 39 t.e.m. 41

In artikel 39 is de verplichting tot indiening van periodieke toepassingsverslagen overgenomen. Artikel 40 voorziet in de intrekking van de oude richtlijn en verwijst naar de aan de nieuwe richtlijn gehechte concordantietabel. In artikel 41, ten slotte, wordt de omzettingstermijn vastgesteld op twaalf maanden.

2004/0137 (COD)

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, met inbegrip van terrorismefinanciering

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 47, lid 2, eerste en derde zin, en op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie[1],

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité[2],

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag[3],

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bestrijding van het witwassen van geld is één van de meest doeltreffende middelen om georganiseerde criminaliteit tegen te gaan. Naast de strafrechtelijke benadering kan ook een preventieve aanpak via het financiële stelsel resultaten opleveren.

(2) De soliditeit, integriteit en stabiliteit van kredietinstellingen en financiële instellingen en het vertrouwen in het financiële stelsel als geheel kunnen ernstig in gevaar worden gebracht door de pogingen van criminelen en hun medeplichtigen om hetzij de herkomst van de opbrengsten van misdrijven te verhullen, hetzij rechtmatig verkregen gelden aan te wenden voor terroristische doeleinden. Om te vermijden dat lidstaten ter bescherming van hun financiële stelsel maatregelen treffen die met de goede werking van de interne markt onverenigbaar kunnen zijn, is een Gemeenschapsoptreden op dat terrein noodzakelijk.

(3) Witwassers kunnen, ter vergemakkelijking van hun criminele activiteiten, van de aan de geïntegreerde financiële ruimte inherente liberalisering van het kapitaalverkeer en van het verrichten van financiële diensten trachten te profiteren, indien niet op communautair niveau bepaalde coördinerende maatregelen worden genomen.

(4) Om aan deze bezorgdheden tegemoet te komen, is Richtlijn 91/308/EEG van de Raad van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het

---

1 PB C […] van […], blz. […].
2 PB C […] van […], blz. […].
3 PB C […] van […], blz. […].

witwassen van geld[4] aangenomen. Deze richtlijn bepaalt dat de lidstaten het witwassen van geld moeten verbieden en de financiële sector, die de kredietinstellingen en een hele reeks andere financiële instellingen omvat, ertoe moeten verplichten hun cliënten te identificeren, de nodige bewijsstukken te bewaren, interne procedures in te stellen voor het opleiden van hun personeel en het onderkennen van het witwassen van geld, alsook elk feit dat wijst op het witwassen van geld aan de bevoegde autoriteiten te melden.

(5) Het witwassen van geld geschiedt gewoonlijk in een internationale context, zodat de criminele herkomst van de middelen beter kan worden verhuld. Maatregelen die uitsluitend op nationaal of zelfs communautair niveau worden getroffen, zonder met internationale coördinatie en samenwerking rekening te houden, zouden bijgevolg slechts een zeer beperkte uitwerking hebben. De door de Gemeenschap op dit gebied te treffen maatregelen dienen derhalve verenigbaar te zijn met in andere internationale gremia ondernomen acties. Bij het optreden van de Gemeenschap dient met name verder rekening te worden gehouden met de veertig aanbevelingen van de financiële actiegroep witwassen van geld (Financial Action Task Force on Money Laundering, hierna "FATF" te noemen), het belangrijkste internationale orgaan voor de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Aangezien de veertig aanbevelingen van de FATF in 2003 ingrijpend zijn herzien en uitgebreid, verdient het aanbeveling de communautaire richtlijn met deze nieuwe internationale norm in overeenstemming te brengen.

(6) De Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten (GATS) staat de leden toe maatregelen te nemen ter bescherming van de goede zeden, ter voorkoming van fraude en om redenen van bedrijfseconomisch toezicht, zoals onder meer ter verzekering van de stabiliteit en integriteit van het financiële stelsel.

(7) De definitie van witwassen van geld had aanvankelijk alleen betrekking op drugsmisdrijven, maar de afgelopen jaren tekent zich een tendens af in de richting van een veel ruimere definitie, die berust op een breder spectrum van basisdelicten of aan het witwassen ten grondslag liggende strafbare feiten. Een breder spectrum van basisdelicten is bevorderlijk voor de melding van verdachte transacties en voor de internationale samenwerking op dit terrein. Het is bijgevolg aangewezen de definitie van ernstige strafbare feiten in overeenstemming te brengen met de definitie van ernstige strafbare feiten in Kaderbesluit 2001/500/JBZ van de Raad van 26 juni 2001 inzake het witwassen van geld, de identificatie, opsporing, bevriezing, inbeslagneming en confiscatie van hulpmiddelen en van opbrengsten van misdrijven[5].

(8) Het spectrum van criminele activiteiten dat aan de definitie van witwassen van geld ten grondslag ligt, dient voorts te worden uitgebreid met terrorisme en terrorismefinanciering. Het misbruik van het financiële stelsel voor het aanwenden van crimineel of zelfs zuiver geld voor terroristische doeleinden houdt immers onmiskenbaar een risico in voor de integriteit, de goede werking, de reputatie en de stabiliteit van het financiële stelsel. De definitie van witwassen van geld dient dan ook zodanig te worden gewijzigd dat zij niet alleen de behandeling van uit criminele

---

4 PB L 166 van 28.6.1991, blz. 77. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 2001/97/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 344 van 28.12.2001, blz. 76).

5 PB L 182 van 5.7.2001, blz. 1.

activiteiten verkregen geld maar ook de verzameling van rechtmatig verkregen gelden of voorwerpen voor terroristische doeleinden omvat. Bovendien dient terrorisme deel uit te maken van de lijst van ernstige strafbare feiten.

(a) De algemene verplichting om doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties toe te passen in combinatie met de in artikel 1 neergelegde verplichting tot strafbaarstelling houdt in dat strafrechtelijke sancties dienen te worden opgelegd aan natuurlijke personen die met het oog op het witwassen van geld inbreuk plegen op de verplichtingen betreffende cliëntidentificatie, het bewaren van bewijsstukken en de melding van verdachte transacties, aangezien deze personen als medeplichtigen aan de witwasactiviteit moeten worden beschouwd.

(9) Hoewel Richtlijn 91/308/EEG een verplichting tot cliëntidentificatie oplegt, bevat zij betrekkelijk weinig bijzonderheden over de desbetreffende procedures. Aangezien dit aspect van de voorkoming van het witwassen van geld van cruciaal belang is, is het aangewezen om conform de nieuwe internationale normen specifiekere en meer gedetailleerde voorschriften voor de identificatie en verificatie van de cliënt en van enigerlei uiteindelijke begunstigde vast te stellen. Te dien einde is het van essentieel belang dat het begrip "uiteindelijke begunstigde" nauwkeurig wordt gedefinieerd.

(10) Een louter verbod op het witwassen van geld volstaat niet. Er moet tevens in strafrechtelijke sancties worden voorzien met het oog op de effectieve voorkoming van het witwassen van geld, met inbegrip van terrorismefinanciering. Witwassen van geld dient derhalve strafbaar te worden gesteld op grond van de communautaire wetgeving.

(11) Aangezien de verscherpte controle in de financiële sector de witwassers ertoe heeft aangezet uit te kijken naar alternatieve methoden om de herkomst van de opbrengsten van misdrijven te verhelen, verdient het aanbeveling de antiwitwasverplichtingen uit te breiden tot levensverzekeringstussenpersonen en verrichters van trust- en bedrijfsdiensten.

(12) Richtlijn 91/308/EEG, zoals gewijzigd, breidt de werkingssfeer van de communautaire antiwitwasregeling uit tot notarissen en onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen. Deze personen zouden ook onder de werkingssfeer van de nieuwe richtlijn moeten vallen. Deze onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, zoals gedefinieerd door de lidstaten, vallen onder de bepalingen van de richtlijn wanneer zij deelnemen aan financiële of zakelijke transacties, met inbegrip van het verstrekken van belastingadvies, waarbij er groot gevaar bestaat dat de diensten van deze beroepsbeoefenaren worden misbruikt om de opbrengsten van criminele activiteiten wit te wassen.

(13) Wanneer onafhankelijke leden van wettelijk erkende en gecontroleerde beroepsgroepen die juridisch advies verstrekken, zoals advocaten, de rechtspositie van een cliënt bepalen of een cliënt in rechte vertegenwoordigen, is het evenwel niet aangewezen om deze beroepsbeoefenaren voor deze activiteiten krachtens de richtlijn een verplichting op te leggen vermoedens van witwassen te melden. Zo dienen er vrijstellingen te zijn van elke verplichting om informatie te melden die is verkregen vóór, tijdens of na een gerechtelijke procedure, of bij het bepalen van de rechtspositie van een cliënt. Juridisch advies zou bijgevolg aan de beroepsgeheimhoudingsplicht onderworpen moeten blijven, tenzij de juridisch adviseur deelneemt aan

witwasactiviteiten, het juridisch advies voor witwasdoeleinden wordt verstrekt, of de advocaat weet dat zijn cliënt juridisch advies wenst voor witwasdoeleinden.

(14) Het verdient aanbeveling rechtstreeks vergelijkbare diensten op dezelfde wijze te behandelen, ongeacht welke onder deze richtlijn vallende beroepsbeoefenaren de diensten verstrekken. Met het oog op de waarborging van de eerbiediging van de rechten van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en het Verdrag betreffende de Europese Unie mag, in het geval van bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs, die in sommige lidstaten een cliënt in rechte kunnen verdedigen of vertegenwoordigen, of zijn rechtspositie bepalen, de informatie die zij bij de uitoefening van die taken ontvangen, niet onder de meldingsplicht van deze richtlijn vallen.

(15) Er dient te worden erkend dat het witwasrisico en het risico van terrorismefinanciering niet altijd even groot is. In overeenstemming met een risicogeoriënteerde benadering dient in de Gemeenschapswetgeving derhalve het beginsel te worden ingevoerd dat in passende gevallen een vereenvoudiging van de "ken-uw-cliënt"-vereisten (customer due diligence) kan worden toegestaan.

(16) Evenzo dient in de Gemeenschapswetgeving te worden erkend dat het witwasrisico of het risico van terrorismefinanciering in sommige situaties groter is. Hoewel de identiteit en het zakelijk profiel van alle cliënten moeten worden vastgesteld, bestaan er gevallen waarin er bijzonder strikte cliëntidentificatie- en cliëntverificatieprocedures vereist zijn.

(17) Dit geldt in het bijzonder voor zakelijke relaties met natuurlijke personen die prominente publieke functies bekleden of bekleed hebben, en dan vooral degenen die afkomstig zijn uit landen waar corruptie veelvuldig voorkomt. Dergelijke relaties kunnen vooral een groot reputatierisico en/of juridisch risico met zich meebrengen voor de financiële sector. Ook in het licht van de internationale inspanningen ter bestrijding van corruptie is het bijgevolg aangewezen dat aan dergelijke zaken meer aandacht wordt geschonken.

(18) De voor de uitvoering van deze richtlijn vereiste maatregelen dienen te worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden[6].

(19) Aangezien de maatregelen die voor de toepassing van deze richtlijn zijn vereist, maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van artikel 2 van genoemd besluit van de Raad, dienen zij te worden vastgesteld volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit. Te dien einde is het aangewezen een nieuw Comité voor de voorkoming van het witwassen van geld in te stellen ter vervanging van het bij Richtlijn 91/308/EEG opgerichte Contactcomité witwassen van geld.

(20) Om te vermijden dat cliëntidentificatieprocedures nodeloos worden overgedaan, hetgeen tot vertragingen en inefficiënties in de internationale zakelijke activiteiten zou

[6] PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

leiden, verdient het aanbeveling om, mits passende waarborgen worden geboden, toe te staan dat cliënten worden geïntroduceerd die reeds elders zijn geïdentificeerd.

(21) Verdachte transacties dienen te worden gemeld aan de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de bestrijding van het witwassen van geld. Deze autoriteiten staan thans algemeen bekend als "financiële inlichtingeneenheden" en het is dan ook aangewezen deze term eveneens in deze richtlijn te gebruiken. Het verdient aanbeveling dat alle lidstaten een financiële inlichtingeneenheid hebben en het dient duidelijk te zijn dat ook elke poging tot witwassen van geld moet worden gemeld.

(22) In een aantal gevallen zijn werknemers die hun vermoedens van witwassen hebben gemeld, bedreigd of lastig gevallen. Hoewel deze richtlijn de gerechtelijke procedures van de lidstaten niet kan wijzigen, neemt zulks niet weg dat deze aangelegenheid van cruciaal belang is voor de doeltreffendheid van de antiwitwasregeling. De lidstaten dienen zich rekenschap te geven van het probleem en alles te doen wat in hun vermogen ligt om werknemers te beschermen tegen dergelijke vormen van intimidatie.

(23) Witwassen van geld en financiering van terrorisme zijn internationale problemen en dienen dan ook op wereldschaal te worden bestreden. Wanneer kredietinstellingen en financiële instellingen uit de Gemeenschap bijkantoren en dochterondernemingen hebben in derde landen waar de wetgeving terzake tekortkomingen vertoont, dienen zij, ter voorkoming van de toepassing van sterk uiteenlopende normen binnen eenzelfde instelling of groep instellingen, de communautaire norm toe te passen of, indien zulks onmogelijk is, de bevoegde autoriteiten van hun lidstaat van herkomst daarvan in kennis te stellen.

(24) Het is van belang dat kredietinstellingen en financiële instellingen snel kunnen reageren op verzoeken van de autoriteiten om informatie te verstrekken over hun eventuele zakelijke relaties met met naam genoemde personen.

(25) Teneinde de instellingen en de andere onder de Gemeenschapswetgeving terzake vallende partijen gemotiveerd te houden, dient hun, voorzover mogelijk, feedback te worden verstrekt over het nut en de follow-up van de door hen verrichte meldingen. Om dit mogelijk te maken en de doeltreffendheid van hun antiwitwasregelingen te kunnen beoordelen, verdient het aanbeveling dat de lidstaten statistische gegevens terzake bijhouden en verder perfectioneren.

(26) Het belang van het bestrijden van het witwassen van geld moet de lidstaten ertoe aanzetten in hun nationale recht in doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties te voorzien ter bestraffing van de niet-naleving van de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen. Aangezien rechtspersonen vaak betrokken zijn bij complexe witwastransacties, dienen deze sancties tevens in overeenstemming te zijn met de door dergelijke personen verrichte activiteiten.

(27) Gezien de zeer ingrijpende wijzigingen die in Richtlijn 91/308/EEG dienen te worden aangebracht, is het omwille van de duidelijkheid aangewezen dat deze richtlijn wordt vervangen.

(28) Daar de doelstellingen van deze richtlijn niet voldoende door de lidstaten alleen kunnen worden verwezenlijkt en derhalve wegens de omvang en de gevolgen van het optreden beter door de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de

Gemeenschap, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.

(29) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en strookt met de beginselen die met name in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn neergelegd,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Onderwerp, toepassingsgebied en definities

Artikel 1

1. De lidstaten zien erop toe dat witwassen van geld strafbaar wordt gesteld.

2. Voor de toepassing van deze richtlijn worden de hierna genoemde daden, indien opzettelijk begaan, als witwassen van geld beschouwd:

a) de omzetting of overdracht van voorwerpen, wetende dat deze zijn verworven uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit, met het oogmerk de illegale herkomst ervan te verhelen of te verhullen of een persoon die bij deze activiteit is betrokken, te helpen aan de juridische gevolgen van zijn daden te ontkomen;

b) het verhelen of verhullen van de werkelijke aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing, rechten op of de eigendom van voorwerpen, wetende dat deze verworven zijn uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit;

c) de verwerving, het bezit of het gebruik van voorwerpen, wetende op het tijdstip van verkrijging dat deze voorwerpen zijn verworven uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit;

d) de verstrekking of verzameling van rechtmatig verkregen voorwerpen, op om het even welke wijze, met de bedoeling of wetende dat deze geheel of gedeeltelijk voor terroristische doeleinden zullen worden gebruikt;

e) deelneming aan, medeplichtigheid aan of samenzwering tot, poging tot, hulp aan, aanzetten tot, vergemakkelijken van, of het geven van raad met het oog op het begaan van een van de in de voorgaande punten bedoelde daden.

Medeweten, oogmerk of opzet, vereist als bestanddeel van de in de eerste alinea bedoelde activiteiten, kunnen worden afgeleid uit objectieve feitelijke omstandigheden.

Er is ook sprake van witwassen van geld indien de activiteiten die ten grondslag liggen aan de wit te wassen voorwerpen gelokaliseerd zijn op het grondgebied van een andere lidstaat of op dat van een derde staat.

Artikel 2

1. Deze richtlijn is van toepassing op de volgende instellingen en personen:

1) kredietinstellingen;

2) financiële instellingen;

3) de volgende natuurlijke of rechtspersonen handelend in het kader van de uitoefening van hun beroepsactiviteiten:

a) bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs;

b) notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen wanneer zij deelnemen, hetzij door op te treden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële of onroerendgoedtransactie, hetzij door het bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van transacties voor hun cliënt in verband met:

i) de aan- en verkoop van onroerend goed of bedrijven;

ii) het beheren van diens geld, waardepapieren of andere activa;

iii) de opening of het beheer van bank-, spaar- of effectenrekeningen;

iv) het organiseren van inbreng die nodig is voor de oprichting, de exploitatie of het beheer van vennootschappen;

v) de oprichting, de exploitatie of het beheer van trusts, vennootschappen of soortgelijke structuren;

c) niet onder a) of b) vallende verrichters van trust- of bedrijfsdiensten;

d) verzekeringstussenpersonen, wanneer zij handelen met betrekking tot levensverzekeringen en andere beleggingsverzekeringen;

e) makelaars in onroerend goed;

f) andere personen die handelen in goederen of diensten verrichten, telkens wanneer in contanten wordt betaald en wel voor een bedrag van 15 000 EUR of meer, ongeacht of de transactie plaatsvindt in één verrichting of via meer verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan;

g) casino's.

2. De lidstaten kunnen beslissen deze richtlijn niet toe te passen op financiële instellingen die slechts incidenteel of zeer zelden financiële activiteiten ontplooien en wanneer het witwasrisico beperkt is.

Artikel 3

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

1) "kredietinstelling": een kredietinstelling als omschreven in artikel 1, punt 1, eerste alinea, van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad[7], met inbegrip van in de Gemeenschap gevestigde bijkantoren, als omschreven in artikel 1, punt 3, van voornoemde richtlijn, van een kredietinstelling met hoofdkantoor binnen of buiten de Gemeenschap;

2) "financiële instelling":

a) een onderneming die geen kredietinstelling is en die een of meer van de werkzaamheden verricht die zijn opgenomen onder de punten 2 tot en met 12 en punt 14 van bijlage I bij Richtlijn 2000/12/EG, met inbegrip van de werkzaamheden van wisselkantoren en van geldtransactie- of geldovermakingskantoren;

b) een verzekeringsonderneming waaraan overeenkomstig Richtlijn 2002/83/EG van het Europees Parlement en de Raad[8] vergunning is verleend, voorzover zij activiteiten verricht die onder genoemde richtlijn vallen;

c) een beleggingsonderneming als omschreven in artikel 4, lid 1, punt 1, van Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad[9];

d) een instelling voor collectieve belegging die haar rechten van deelneming of aandelen aanbiedt;

e) in de Gemeenschap gevestigde bijkantoren van de onder a) tot en met d) bedoelde financiële instellingen met hoofdkantoor binnen of buiten de Gemeenschap;

3) "verzekeringstussenpersoon: een verzekeringstussenpersoon als omschreven in artikel 2, punt 5, van Richtlijn 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad[10];

4) "terrorisme": alle strafbare feiten als bedoeld in de artikelen 1 tot en met 4 van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad[11];

5) "voorwerp": goederen van elke soort, hetzij lichamelijk hetzij onlichamelijk, hetzij roerend hetzij onroerend, hetzij tastbaar hetzij ontastbaar, en rechtsbescheiden in gelijk welke vorm, ook elektronisch en digitaal, waaruit de eigendom of andere rechten ten aanzien van deze goederen blijken;

6) "criminele activiteit": iedere vorm van criminele betrokkenheid bij het plegen van een ernstig strafbaar feit;

7) "ernstige strafbare feiten": ten minste

a) terrorisme;

---

7 PB L 126 van 26.5.2000, blz. 1.
8 PB L 345 van 19.12.2002, blz. 1.
9 PB L 145 van 30.4.2004, blz. 1.
10 PB L 9 van 15.1.2003, blz. 3.
11 PB L 164 van 22.6.2002, blz. 3.

b) alle in artikel 3, lid 1, onder a), van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen omschreven strafbare feiten;

c) de activiteiten van criminele organisaties als omschreven in artikel 1 van Gemeenschappelijk Optreden 98/733/JBZ[12];

d) fraude, althans ernstige fraude, als omschreven in artikel 1, lid 1, en artikel 2 van de overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen[13];

e) corruptie;

f) alle feiten die strafbaar zijn gesteld met een maximale vrijheidsstraf of detentiemaatregel van meer dan een jaar of, voor staten die in hun rechtsstelsel een strafminimum voor strafbare feiten kennen, alle feiten die strafbaar zijn gesteld met een minimale vrijheidsstraf of detentiemaatregel van meer dan zes maanden;

8) "uiteindelijke begunstigde":

a) de natuurlijke persoon die uiteindelijk rechtstreeks of middellijk eigenaar is van of zeggenschap heeft over ten minste 10% van de aandelen of van de stemrechten van een rechtspersoon, of die anderszins een vergelijkbare invloed uitoefent op het bestuur van een rechtspersoon die geen aan een officiële effectenbeurs genoteerde vennootschap is die onderworpen is aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de Gemeenschapswetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen;

b) de natuurlijke persoon die rechtstreeks of middellijk de uiteindelijke begunstigde is van ten minste 10% van het vermogen van een stichting, een trust of een soortgelijke juridische constructie, of die invloed uitoefent over een vergelijkbaar deel van het vermogen van een stichting, een trust of een soortgelijke juridische constructie die geen aan een officiële effectenbeurs genoteerde vennootschap is die onderworpen is aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de Gemeenschapswetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen;

c) de natuurlijke persoon voor wiens rekening een transactie of activiteit wordt verricht;

9) "verrichter van trust- en bedrijfsdiensten": een natuurlijke of rechtspersoon die als beroepsactiviteit enigerlei van de volgende diensten aan derden verleent:

a) oprichten van vennootschappen of andere rechtspersonen;

b) optreden als of regelen dat een andere persoon optreedt als directeur of secretaris van een vennootschap, vennoot van een personenvennootschap of in een soortgelijke hoedanigheid in andere rechtspersonen;

c) verschaffen van een statutaire zetel, bedrijfsadres of –accommodatie, administratief of correspondentieadres voor een vennootschap, een personenvennootschap of enigerlei andere rechtspersoon of juridische constructie;

---

[12] PB L 351 van 29.12.1998, blz. 1.

[13] PB C 316 van 27.11.1995, blz. 48.

d) optreden als of regelen dat een andere persoon optreedt als trustee van een express trust of van een soortgelijke juridische constructie;

e) optreden als of regelen dat een andere persoon optreedt als aandeelhouder in naam voor een andere persoon;

10) "publieke of politieke personen": natuurlijke personen die een prominente publieke functie bekleden of hebben bekleed en wier omvangrijke of complexe financiële of zakelijke transacties een hoger witwasrisico met zich mee kunnen brengen, en naaste familieleden of relaties van deze personen;

11) "zakelijke relatie": een zakelijke, professionele of commerciële relatie waarvan op het tijdstip dat de overeenkomst wordt opgesteld, wordt aangenomen dat zij enige tijd zal duren;

12) "shell bank": een kredietinstelling opgericht in een rechtsgebied waar zij geen fysieke aanwezigheid (d.w.z. een bestuur en beheer van betekenis) heeft en die niet verbonden is met een onder toezicht staande financiële groep.

Artikel 4

De lidstaten kunnen op het door deze richtlijn bestreken gebied strengere bepalingen aannemen of handhaven om het witwassen van geld te verhinderen.

Hoofdstuk II

Kennis van de cliënt (customer due diligence)

AFDELING 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 5

De lidstaten verbieden hun kredietinstellingen en financiële instellingen anonieme rekeningen, anonieme spaarboekjes of rekeningen onder een fictieve naam bij te houden.

Artikel 6

De onder deze richtlijn vallende instellingen en personen passen in de volgende gevallen "ken-uw-cliënt"-procedures toe die berusten op documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare, onafhankelijke bron:

a) wanneer zij een zakelijke relatie aangaan;

b) wanneer zij incidenteel transacties ten bedrage van 15 000 EUR of meer verrichten, ongeacht of een dergelijke transactie plaatsvindt in één verrichting of via meer verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan;

c) wanneer er een vermoeden van witwassen bestaat, ongeacht of er sprake is van enigerlei ontheffing, vrijstelling of drempel;

d) wanneer wordt betwijfeld of de eerder verkregen cliëntidentificatiegegevens waarheidsgetrouw of adequaat zijn.

Artikel 7

1. De "ken-uw-cliënt"-procedures omvatten de volgende werkzaamheden:

a) identificeren van de cliënt en verifiëren van zijn identiteit;

b) in voorkomend geval, identificeren van de uiteindelijke begunstigde en nemen van redelijke maatregelen om de identiteit van de uiteindelijke begunstigde te verifiëren, zodat de betrokken instelling of persoon erop mag vertrouwen dat zij of hij weet wie de uiteindelijke begunstigde is, en, wanneer het rechtspersonen, trusts en soortgelijke juridische constructies betreft, nemen van redelijke maatregelen om inzicht te verwerven in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt;

c) inwinnen van informatie over het doel en het beoogde karakter van de zakelijke relatie;

d) de zakelijke relatie voortdurend bewaken, onder meer door de tijdens de gehele duur van deze relatie gesloten transacties, in voorkomend geval met inbegrip van de bron van de gelden, nauwlettend te controleren om na te gaan of de verrichte transacties stroken met de kennis die de instelling of persoon heeft van de cliënt en van zijn zakelijk en risicoprofiel, en door de in haar of zijn bezit zijnde documenten, gegevens of inlichtingen doorlopend te actualiseren.

2. De onder deze richtlijn vallende instellingen en personen passen alle in lid 1 vervatte "ken-uw-cliënt"-maatregelen toe, maar kunnen de draagwijdte van deze maatregelen aanpassen naar gelang van de risicogevoeligheid van het type cliënt, zakelijke relatie, product of transactie.

3. Wat de in punt 4 van bijlage I bij Richtlijn 2000/12/EG bedoelde betalingsverrichtingen betreft, gelden de bijzondere bepalingen inzake cliëntidentificatie van Verordening … van het Europees Parlement en de Raad betreffende de informatie met betrekking tot de opdrachtgever die moet worden verstrekt bij overmakingen en door geldtransactiekantoren verrichte transfers.

Artikel 8

1. De lidstaten schrijven voor dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen "ken-uw-cliënt"-procedures toepassen vóór of tijdens het aangaan van een zakelijke relatie of het uitvoeren van een transactie voor een incidentele cliënt.

2. De lidstaten schrijven voor dat wanneer de betrokken instelling of persoon niet bij machte is aan artikel 7, lid 1, onder a), b) en c), te voldoen, zij of hij de rekening niet mag openen, geen zakelijke relatie mag aangaan of de transactie niet mag uitvoeren, dan wel de zakelijke relatie moet beëindigen, en moet overwegen overeenkomstig artikel 19 een melding in verband met de cliënt bij de financiële inlichtingeneenheid in te dienen.

3. De lidstaten schrijven voor dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen de "ken-uw-cliënt"-procedures niet alleen op alle nieuwe cliënten moeten toepassen, maar te gepasten tijde ook op bestaande cliënten naar gelang van de risicogevoeligheid van deze cliënten.

Artikel 9

1. De lidstaten schrijven voor dat de identiteit van alle bezoekers van casino's die speelpenningen ter waarde van 1 000 EUR of meer aan- of verkopen, moet worden vastgesteld en geverifieerd.

2. Casino's die onder overheidstoezicht staan, komen de "ken-uw-cliënt"-verplichting na wanneer zij de identiteit van hun bezoekers meteen bij of vóór het betreden van het casino registreren, vaststellen en verifiëren, ongeacht het bedrag van de gekochte speelpenningen.

AFDELING 2

VEREENVOUDIGDE "KEN-UW-CLIËNT"-VEREISTEN

Artikel 10

1. In afwijking van artikel 6, artikel 7 en artikel 8, lid 2, kunnen de lidstaten de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen toestaan geen "ken-uw-cliënt"-procedures toe te passen ten aanzien van cliënten die een laag witwasrisico met zich meebrengen, zoals:

a) kredietinstellingen en financiële instellingen uit de lidstaten, of uit derde landen mits deze instellingen onderworpen zijn aan antiwitwasverplichtingen die stroken met de internationale normen en er toezicht wordt uitgeoefend op de naleving van deze verplichtingen;

b) beursgenoteerde vennootschappen waarvan de effecten in een of meer lidstaten zijn toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt in de zin van Richtlijn 2004/39/EG en beursgenoteerde vennootschappen uit derde landen welke onderworpen zijn aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de Gemeenschapswetgeving;

c) uiteindelijke begunstigden van gezamenlijke rekeningen aangehouden door notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen uit de lidstaten, of uit derde landen mits laatstgenoemde personen onderworpen zijn aan antiwitwasverplichtingen die stroken met de internationale normen en er toezicht wordt uitgeoefend op de naleving van deze verplichtingen.

2. De lidstaten en de Commissie stellen elkaar in kennis van de gevallen waarin zij van mening zijn dat een derde land niet voldoet aan de in lid 1, onder a), b) of c), gestelde voorwaarden.

3. In afwijking van artikel 6, artikel 7 en artikel 8, lid 2, kunnen de lidstaten de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen toestaan geen "ken-uw-cliënt"-procedures toe te passen ten aanzien van producten en transacties die een laag witwasrisico met zich meebrengen, zoals:

a) levensverzekeringsovereenkomsten wanneer het bedrag van de te betalen jaarlijkse premie 1 000 EUR of minder bedraagt, of wanneer het bedrag van de eenmalige premie 2 500 EUR of minder beloopt;

b) pensioenverzekeringsovereenkomsten, mits deze overeenkomsten geen afkoopclausule omvatten en niet als waarborg voor een lening kunnen worden gebruikt;

c) een pensioenstelsel, een pensioenfonds of een soortgelijk stelsel dat pensioenen uitkeert aan werknemers, waarbij de premies worden ingehouden op het loon en de regels van het stelsel de deelnemers niet toestaan hun rechten uit hoofde van het stelsel over te dragen;

d) elektronisch geld als omschreven in artikel 1 van Richtlijn 2000/46/EG[14], waarbij lage limieten gelden voor het uitgegeven bedrag, het bedrag dat op een elektronische gegevensdrager kan worden opgeslagen of de omvang van de toegestane transacties.

Artikel 10 bis

Wanneer de Commissie een besluit neemt op grond van artikel 37, lid 3, verbieden de lidstaten de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen vereenvoudigde "ken-uw-cliënt"-procedures toe te passen ten aanzien van de kredietinstellingen, financiële instellingen en beursgenoteerde vennootschappen uit het betrokken derde land.

AFDELING 3

UITGEBREIDE "KEN-UW-CLIËNT"-VEREISTEN

Artikel 11

1. De lidstaten verlangen dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen al naar gelang de risicogevoeligheid, benevens de in artikel 6, artikel 7 en artikel 8, lid 2, omschreven maatregelen, uitgebreidere "ken-uw-cliënt"-maatregelen nemen in situaties waaraan wegens de aard ervan een hoger witwasrisico verbonden kan zijn en ten minste in de volgende situaties handelen conform respectievelijk de tweede, derde en vierde alinea van dit lid.

Wanneer de cliënt niet fysiek aanwezig was voor de identificatie, verlangen de lidstaten dat voornoemde instellingen en personen een of meer van de volgende maatregelen nemen:

---

[14] PB L 275 van 27.10.2000, blz. 39.

a) maatregelen om te waarborgen dat de identiteit van de cliënt aan de hand van aanvullende bewijsstukken wordt gestaafd;

b) aanvullende maatregelen om de overgelegde documenten te verifiëren of voor conform te waarmerken, dan wel verlangen van een tot bevestiging strekkende verklaring van een onder deze richtlijn vallende instelling;

c) eisen dat de eerste betaling van de transacties geschiedt via een rekening die op naam van de cliënt bij een kredietinstelling is geopend.

Wat grensoverschrijdende correspondentbankrelaties met kredietinstellingen uit andere lidstaten of derde landen betreft, verlangen de lidstaten van hun kredietinstellingen dat zij:

a) voldoende informatie over de betrokken correspondentbank verzamelen om een volledig beeld te krijgen van de aard van de bedrijfsactiviteiten ervan, en op basis van openbaar beschikbare informatie de reputatie van de instelling en de kwaliteit van het toezicht erop nagaan;

b) de antiwitwascontroles van de correspondentbank toetsen;

c) toestemming hebben van de bedrijfsleiding voordat zij nieuwe correspondentbankrelaties aangaan;

d) de respectieve verantwoordelijkheden van elke instelling schriftelijk vastleggen;

e) er in geval van "payable-through accounts" op toezien dat de correspondentbank de identiteit heeft geverifieerd van en doorlopend "ken-uw-cliënt"-maatregelen toepast ten aanzien van de cliënten die directe toegang hebben tot de correspondentrekeningen en dat zij in staat is om op verzoek de desbetreffende cliëntgegevens te verstrekken.

Wat de relatie met publieke of politieke personen betreft, verlangen de lidstaten van voornoemde instellingen en personen dat zij:

a) over adequate risicobeheersingssystemen beschikken om uit te maken of een cliënt een publieke of politieke persoon is;

b) toestemming hebben van de bedrijfsleiding om zakelijke relaties met dergelijke cliënten aan te gaan;

c) redelijke maatregelen nemen om de bron van welvaart en de bron van de gelden vast te stellen of de zakelijke relatie doorlopend te bewaken.

2. De lidstaten verbieden kredietinstellingen een correspondentbankrelatie aan te gaan of te continueren met een shell bank of een correspondentbank die shell banken toestaat van haar rekeningen gebruik te maken.

3. De lidstaten zien erop toe dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen speciaal letten op elke witwasdreiging die kan uitgaan van producten of transacties die anonimiteit in de hand kunnen werken, en indien nodig maatregelen nemen om te voorkomen dat van deze producten of transacties gebruik wordt gemaakt in het kader van witwasconstructies.

AFDELING 4

UITVOERING VAN "KEN-UW-CLIËNT"-ACTIVITEITEN DOOR DERDEN

Artikel 12

De lidstaten kunnen onder deze richtlijn vallende instellingen en personen toestaan op derden een beroep te doen om de in artikel 7, lid 1, onder a), b) en c), neergelegde verplichtingen te vervullen.

De uiteindelijke verantwoordelijkheid blijft evenwel berusten bij de onder deze richtlijn vallende instelling of persoon die op een derde een beroep doet.

Artikel 13

1. Voor de toepassing van deze afdeling wordt onder "derden" het volgende verstaan: instellingen en personen die gelijkwaardig zijn aan die opgesomd in artikel 2 en die aan de volgende vereisten voldoen:

a) zij zijn verplicht zich te laten registreren bij een beroepsorganisatie;

b) zij passen "ken-uw-cliënt"-maatregelen en maatregelen betreffende de bewaring van bewijsstukken toe welke gelijkwaardig zijn aan die voorgeschreven bij deze richtlijn en op de naleving van de voorschriften van deze richtlijn wordt toezicht uitgeoefend overeenkomstig afdeling 2 van hoofdstuk V, of zij bevinden zich in een derde land dat eisen stelt die gelijkwaardig zijn aan die vervat in deze richtlijn.

2. De lidstaten en de Commissie stellen elkaar in kennis van de gevallen waarin zij van mening zijn dat een derde land niet voldoet aan de in lid 1, onder b), gestelde voorwaarden.

Artikel 13 bis

Wanneer de Commissie een besluit neemt op grond van artikel 37, lid 3, verbieden de lidstaten de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen toe te staan dat derden uit het betrokken derde land namens hen "ken-uw-cliënt"-activiteiten uitvoeren.

Artikel 14

De uit hoofde van de vereisten van artikel 7, lid 1, onder a), b) en c), verkregen informatie wordt door de betrokken derde onmiddellijk beschikbaar gesteld aan de instelling of de persoon naar wie de cliënt wordt doorverwezen.

Adequate kopieën van identificatie- en verificatiegegevens en andere relevante documentatie over de identiteit van de cliënt of de uiteindelijke begunstigde worden door de betrokken derde onmiddellijk doorgestuurd naar de instelling of persoon naar wie de cliënt wordt doorverwezen, indien deze instelling of persoon daarom verzoekt.

Artikel 15

Elke lidstaat staat zijn in artikel 2, lid 1, punt 1), punt 2) en punt 3), onder a) tot en met d), bedoelde instellingen en personen in elk geval toe de uitkomst van de in artikel 7, lid 1, onder a), b) en c), vastgelegde "ken-uw-cliënt"-procedures die door een in artikel 2, lid 1, punt 1), punt 2) en punt 3), onder a) tot en met d), bedoelde persoon uit een andere lidstaat overeenkomstig deze richtlijn zijn uitgevoerd en die aan de vereisten van de artikelen 12, 13 en 14 voldoen, te erkennen en te aanvaarden, ook al zijn de documenten of gegevens voor het vervullen van deze vereisten verschillend van die welke vereist zijn in de lidstaat van de instelling of persoon naar wie de cliënt wordt doorverwezen.

Artikel 16

Deze afdeling is niet van toepassing op de uitbestedings- of lastgevingsverhouding waarbij de verrichter van de uitbestede dienst of de lasthebber op grond van een contractuele overeenkomst moet worden gelijkgesteld met de onder deze richtlijn vallende instelling of persoon.

Hoofdstuk III

Meldingsplicht

AFDELING 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 17

De lidstaten schrijven voor dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen elke activiteit die zij van nature bijzonder geschikt achten om verband te houden met witwassen van geld, en met name bijzonder complexe of ongewoon grote transacties en alle afwijkende transactiepatronen zonder duidelijk economisch of rechtmatig doel, met bijzondere aandacht onderzoeken.

Artikel 18

Elke lidstaat richt een financiële inlichtingeneenheid op om het witwassen van geld effectief te bestrijden.

Deze financiële inlichtingeneenheid wordt opgezet als een centrale, nationale eenheid die over adequate middelen beschikt. Zij is verantwoordelijk voor de ontvangst en, voorzover toegestaan, het opvragen, het analyseren en het verspreiden onder de bevoegde autoriteiten van financiële informatie die betrekking heeft op vermoedelijke opbrengsten van misdrijven, of die krachtens een nationale wetgeving of regeling is vereist.

Artikel 19

1. De lidstaten schrijven voor dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen en, in voorkomend geval, de leiding en werknemers daarvan ten volle samenwerken:

a) door de financiële inlichtingeneenheid rechtstreeks en onmiddellijk uit eigen beweging op de hoogte te brengen wanneer de onder deze richtlijn vallende instelling of persoon weet, vermoedt of goede redenen heeft om te vermoeden dat geld wordt witgewassen of dat gepoogd wordt geld wit te wassen;

b) door de financiële inlichtingeneenheid op haar verzoek onmiddellijk alle vereiste aanvullende inlichtingen te verstrekken overeenkomstig de volgens het geldende recht vastgestelde procedures.

2. De in lid 1 bedoelde inlichtingen worden verstrekt aan de financiële inlichtingeneenheid van de lidstaat op het grondgebied waarvan de instelling of persoon die de inlichtingen heeft verstrekt, zich bevindt. De inlichtingen worden normaliter verstrekt door de persoon of personen die volgens de procedures van artikel 30 is of zijn aangewezen.

Artikel 20

1. In het geval van de in artikel 2, lid 1, punt 3), onder b), bedoelde notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen kunnen de lidstaten een passende zelfregulerende instantie van het desbetreffende beroep aanwijzen als de autoriteit die in plaats van de financiële inlichtingeneenheid in eerste instantie op de hoogte moet worden gesteld en stellen zij de passende vormen van samenwerking tussen deze instantie en de financiële inlichtingeneenheid vast.

2. De lidstaten zijn er niet toe gehouden de in artikel 19, lid 1, vervatte verplichtingen toe te passen op notarissen, onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs met betrekking tot de inlichtingen die zij van een van hun cliënten ontvangen of over een van hun cliënten verkrijgen wanneer zij de rechtspositie van hun cliënt bepalen dan wel in of in verband met een rechtsgeding verdedigen of vertegenwoordigen, met inbegrip van advies over het instellen of vermijden van een rechtsgeding, ongeacht of dergelijke informatie vóór, gedurende of na een dergelijk geding wordt ontvangen of verkregen.

Artikel 21

De lidstaten schrijven voor dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen zich moeten onthouden van het uitvoeren van transacties waarvan zij weten of vermoeden dat deze met het witwassen van geld verband houden, totdat zij de financiële inlichtingeneenheid daarover hebben ingelicht.

De financiële inlichtingeneenheid kan onder de in haar nationale wetgeving te bepalen voorwaarden opdracht geven de transactie niet uit te voeren.

Indien wordt vermoed dat een dergelijke transactie leidt tot het witwassen van geld en wanneer het niet mogelijk is zich te onthouden of indien daardoor de vervolging van de begunstigden van een vermoedelijke witwastransactie belemmerd zou worden, verstrekken de

betrokken instellingen en personen de vereiste informatie onmiddellijk daarna aan de financiële inlichtingeneenheid.

Artikel 22

1. De lidstaten zien erop toe dat de bevoegde autoriteiten de financiële inlichtingeneenheid rechtstreeks en onmiddellijk inlichten indien zij tijdens inspecties bij de onder deze richtlijn vallende instellingen of personen, dan wel op enigerlei andere wijze feiten ontdekken die bewijsmateriaal voor het witwassen van geld kunnen vormen.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat toezichthoudende instanties die krachtens wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen zijn gemachtigd toe te zien op de markten voor aandelen, deviezen en afgeleide financiële producten, de financiële inlichtingeneenheid inlichten indien zij feiten ontdekken die bewijsmateriaal voor het witwassen van geld kunnen vormen.

Artikel 23

Wanneer een onder deze richtlijn vallende instelling of persoon, dan wel een werknemer of een lid van de leiding daarvan overeenkomstig de voorschriften van deze richtlijn de financiële inlichtingeneenheid de in de artikelen 19, 20 en 21 bedoelde inlichtingen verstrekt, vormt zulks geen schending van een verbod op onthulling van informatie uit hoofde van een overeenkomst of een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling en brengt zulks voor de instelling of de persoon, de werknemers of de leiding daarvan generlei aansprakelijkheid met zich.

Artikel 24

De lidstaten nemen alle passende maatregelen om de werknemers van de onder deze richtlijn vallende instellingen of personen die hetzij intern, hetzij aan de financiële inlichtingeneenheid vermoedens van witwassen melden, te beschermen tegen bedreigingen of daden van agressie.

AFDELING 2

MEDEDELINGSVERBOD

Artikel 25

De onder deze richtlijn vallende instellingen en personen alsmede de leiding en de werknemers daarvan mogen aan de betrokken cliënt of aan derde personen niet mededelen dat overeenkomstig de artikelen 19, 20 en 21 inlichtingen zijn verstrekt aan de financiële inlichtingeneenheid of dat een onderzoek naar het witwassen van geld wordt of kan worden uitgevoerd.

Wanneer onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, notarissen, bedrijfsrevisoren, accountants en belastingadviseurs, handelend in de hoedanigheid van onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, een cliënt trachten te doen afzien van een onwettige activiteit, wordt zulks niet als een mededeling in de zin van de eerste alinea aangemerkt.

Hoofdstuk IV

Bewaring van bewijsstukken en statistische gegevens

Artikel 26

De lidstaten verlangen van de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen dat zij de volgende documenten en inlichtingen bewaren met het oog op het gebruik ervan als bewijsstuk bij een onderzoek naar het witwassen van geld:

a) wat de "ken-uw-cliënt"-procedure betreft, afschriften van of verwijzingen naar de verlangde stukken, gedurende een periode van ten minste vijf jaar na beëindiging van de relatie met hun cliënt;

b) wat de zakelijke relaties en transacties betreft, de bewijsstukken en registratie, zijnde de originele stukken of de afschriften die krachtens hun nationale wetgeving eenzelfde bewijskracht hebben, gedurende ten minste vijf jaar na uitvoering van de transacties of beëindiging van de zakelijke relatie;

c) wat contante betalingen voor een bedrag van 15 000 EUR of meer betreft, de bewijsstukken en registratie van deze ontvangsten, gedurende ten minste vijf jaar na uitvoering van de contante betalingen.

Artikel 27

1. De lidstaten verlangen van de onder deze richtlijn vallende instellingen dat zij in hun in derde landen gevestigde bijkantoren en dochterondernemingen waarin zij een meerderheidsbelang hebben, ten aanzien van de "ken-uw-cliënt"-verplichtingen en de verplichtingen op het gebied van de bewaring van bewijsstukken maatregelen toepassen die ten minste gelijkwaardig zijn aan die waarin deze richtlijn voorziet.

Wanneer de wetgeving van het betrokken derde land niet waarborgt dat dergelijke gelijkwaardige maatregelen worden toegepast, verlangen de lidstaten van de betrokken instellingen dat zij de bevoegde autoriteiten van de relevante lidstaat van herkomst daarvan in kennis stellen.

2. De lidstaten en de Commissie stellen elkaar in kennis van de gevallen waarin zij van mening zijn dat de wetgeving van een derde land niet waarborgt dat de krachtens de eerste alinea van lid 1 vereiste maatregelen worden toegepast.

Artikel 28

De lidstaten nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat hun kredietinstellingen en financiële instellingen in staat zijn ten volle en snel te reageren op verzoeken van de financiële inlichtingeneenheid, of van andere autoriteiten overeenkomstig hun nationaal recht om te antwoorden op de vraag of zij een zakelijke relatie onderhouden of in de afgelopen vijf jaar een zakelijke relatie onderhouden hebben met een gespecificeerde natuurlijke of rechtspersoon en op vragen over de aard van deze zakelijke relatie.

Artikel 29

De lidstaten zien erop toe dat zij in staat zijn de doeltreffendheid van hun antiwitwasregelingen te beoordelen door uitgebreide statistische gegevens op te stellen over aangelegenheden die relevant zijn voor de doeltreffendheid van deze regelingen.

Deze statistische gegevens hebben ten minste betrekking op het aantal meldingen van verdachte transacties aan de financiële inlichtingeneenheid en het gevolg dat aan deze meldingen is gegeven, en verschaffen tevens een indicatie op jaarbasis over het aantal onderzochte gevallen en het aantal personen dat is vervolgd en veroordeeld voor witwasmisdrijven.

Hoofdstuk V

Handhavingsmaatregelen

AFDELING 1

INTERNE PROCEDURES, OPLEIDING EN FEEDBACK

Artikel 30

De lidstaten schrijven voor dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen passende gedragslijnen en procedures op het gebied van de kennis van de cliënt, de melding van verdachte transacties, het bewaren van bewijsstukken, de interne controle, de risicobeoordeling, de risicobeheersing en de communicatie invoeren om transacties die met het witwassen van geld verband houden, te voorkomen en te verhinderen.

Artikel 31

1. De lidstaten schrijven voor dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen de nodige maatregelen nemen om hun werknemers met de bepalingen van deze richtlijn bekend te maken.

Deze maatregelen houden onder meer in dat de betrokken werknemers deelnemen aan speciale doorlopende opleidingsprogramma's om de activiteiten te leren onderkennen die met het witwassen van geld verband kunnen houden en te leren hoe in die gevallen moet worden gehandeld.

Indien een natuurlijke persoon die onder een van de in artikel 2, lid 1, punt 3), opgesomde categorieën valt, zijn beroepsactiviteiten uitoefent als werknemer van een rechtspersoon, zijn de in deze afdeling genoemde verplichtingen van toepassing op die rechtspersoon in plaats van op de natuurlijke persoon.

2. De lidstaten zien erop toe dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen toegang krijgen tot actuele informatie over de praktijken van witwassers en over aanwijzingen om verdachte transacties te kunnen herkennen.

3. De lidstaten zien erop toe dat, voorzover mogelijk, tijdig feedback wordt verstrekt over de effectiviteit en de follow-up van meldingen van vermoedens van witwassen.

AFDELING 2

TOEZICHT

Artikel 32

1. De lidstaten bepalen dat wisselkantoren en verrichters van trust- en bedrijfsdiensten over een vergunning moeten beschikken of in een register ingeschreven moeten zijn en dat casino's over een vergunning moeten beschikken om hun bedrijfsactiviteiten op wettige wijze te kunnen uitoefenen.

2. De lidstaten verlangen van de bevoegde autoriteiten dat deze weigeren de in lid 1 bedoelde entiteiten vergunning te verlenen of in een register in te schrijven indien zij er niet van overtuigd zijn dat de personen die het bedrijf van deze entiteiten feitelijk leiden of zullen leiden, dan wel de uiteindelijke begunstigden van deze entiteiten, betrouwbare en deskundige personen zijn.

Artikel 33

1. De lidstaten verlangen van de bevoegde autoriteiten dat zij effectief nagaan of de in deze richtlijn gestelde eisen worden nageleefd door alle instellingen en personen die onder deze richtlijn vallen.

2. De lidstaten zien erop toe dat de bevoegde autoriteiten over de nodige bevoegdheden, met inbegrip van de mogelijkheid om informatie te verkrijgen, en over voldoende middelen beschikken om hun taken te vervullen.

AFDELING 3

SANCTIES

Artikel 34

De sancties die in geval van inbreuk op de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen worden toegepast, moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Artikel 35

1. De lidstaten zien erop toe dat een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld voor inbreuken die op de in deze richtlijn neergelegde verplichtingen betreffende het bewaren van bewijsstukken, de cliëntidentificatie en de melding van verdachte transacties zijn gepleegd ten voordele van de rechtspersoon door een individueel of als lid van een orgaan van de rechtspersoon handelende persoon die binnen deze rechtspersoon een leidende functie bekleedt op grond van:

a) de bevoegdheid om de rechtspersoon te vertegenwoordigen;

b) de bevoegdheid om namens de rechtspersoon beslissingen te nemen;

c) de bevoegdheid om binnen de rechtspersoon toezicht uit te oefenen.

2. Afgezien van de reeds in lid 1 genoemde gevallen, zien de lidstaten erop toe dat een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld wanneer, bij gebreke van toezicht of controle door een in lid 1 bedoelde persoon, de in lid 1 bedoelde inbreuken konden worden gepleegd ten voordele van deze rechtspersoon door een onder het gezag van deze rechtspersoon staande persoon.

Artikel 36

De lidstaten zien erop toe dat een rechtspersoon die aansprakelijk is voor inbreuken op de in deze richtlijn neergelegde verplichtingen betreffende het bewaren van bewijsstukken, de cliëntidentificatie en de melding van verdachte transacties sancties kunnen worden opgelegd die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. Deze sancties omvatten onder meer:

a) geldboeten;

b) een verbod op toegang tot bijstand en subsidies van de overheid;

c) een tijdelijk of permanent verbod op de uitoefening van zakelijke activiteiten;

d) plaatsing onder toezicht van de rechter;

e) gerechtelijke liquidatie.

Hoofdstuk VI

Uitvoerings- en wijzigingsmaatregelen

Artikel 37

1. Teneinde rekening te houden met de technische ontwikkelingen op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en een eenvormige toepassing van deze richtlijn te garanderen, stelt de Commissie volgens de procedure van artikel 38, lid 2, de volgende uitvoeringsmaatregelen vast:

a) verduidelijking van de technische aspecten van de definities vervat in artikel 1, lid 2, artikel 3, punt 2), onder a) en d), en artikel 3, punten 5), 8), 9), 10), 11) en 12);

b) vaststelling van gedetailleerde regels voor het onderkennen van situaties die een laag witwasrisico zoals bedoeld in artikel 10, leden 1, 2 en 3, met zich meebrengen;

c) vaststelling van gedetailleerde regels voor het onderkennen van situaties die een hoog witwasrisico zoals bedoeld in artikel 11 met zich meebrengen;

d) vaststelling van gedetailleerde regels voor het onderkennen van situaties waarin het conform artikel 2, lid 2, gerechtvaardigd is deze richtlijn niet toe te passen op bepaalde ondernemingen die slechts incidenteel of zeer zelden financiële activiteiten ontplooien.

2. De Commissie past de bedragen in artikel 2, lid 1, punt 3), onder f), artikel 6, onder b), artikel 9, lid 1, en artikel 10, lid 3, onder a), aan volgens de procedure van artikel 38, lid 2, om rekening te houden met de inflatie.

3. Besluiten waarin tot de bevinding wordt gekomen dat een derde land niet voldoet aan de in artikel 10, lid 1, onder a), b) of c), of artikel 13, lid 1, onder b), gestelde voorwaarden, of dat de wetgeving van het derde land niet waarborgt dat de krachtens artikel 27, lid 1, eerste alinea, vereiste maatregelen worden toegepast, worden door de Commissie genomen volgens de procedure van artikel 38, lid 2.

Artikel 38

1. De Commissie wordt bijgestaan door een Comité voor de voorkoming van het witwassen van geld, hierna “het Comité” te noemen.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van de bepalingen van artikel 8 van dat besluit.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op drie maanden vastgesteld.

3. Het Comité stelt zijn reglement van orde vast.

Hoofdstuk VII

Slotbepalingen

Artikel 39

De Commissie stelt uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn, en vervolgens ten minste om de drie jaar, een verslag over de toepassing van deze richtlijn op en legt dat verslag voor aan het Europese Parlement en de Raad.

Artikel 40

Richtlijn 91/308/EEG wordt ingetrokken.

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar deze richtlijn en worden gelezen volgens de in de bijlage opgenomen concordantietabel.

Artikel 41

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk [invoegen datum van de dag 12 maanden na de inwerkingtreding van de richtlijn] aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie die bepalingen onverwijld mede, alsmede een transponeringstabel ter weergave van het verband tussen die bepalingen en deze richtlijn.

   Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 42

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 43

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement	*Voor de Raad*
De Voorzitter	*De Voorzitter*

BIJLAGE

CONCORDANTIETABEL

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 91/308/EEG
Artikel 1, lid 1	Artikel 2
Artikel 1, lid 2, onder a), b), c) en e)	Artikel 1, onder C
Artikel 1, lid 2, onder d)	
Artikel 2, lid 1, punt 1)	Artikel 2 bis, punt 1
Artikel 2, lid 1, punt 2)	Artikel 2 bis, punt 2
Artikel 2, lid 1, punt 3), onder a), b), e), f) en g)	Artikel 2 bis, punten 3 tot en met 7
Artikel 2, lid 1, punt 3), onder c) en d)	
Artikel 2, lid 2	
Artikel 3, punt 1)	Artikel 1, onder A
Artikel 3, punt 2), onder a)	Artikel 1, onder B, eerste alinea, punt 1
Artikel 3, punt 2), onder b)	Artikel 1, onder B, eerste alinea, punt 2
Artikel 3, punt 2), onder c)	Artikel 1, onder B, eerste alinea, punt 3
Artikel 3, punt 2), onder d)	Artikel 1, onder B, eerste alinea punt 4
Artikel 3, punt 2), onder e)	Artikel 1, onder B, tweede alinea
Artikel 3, punt 3)	-
Artikel 3, punt 4)	-
Artikel 3, punt 5)	Artikel 1, onder D
Artikel 3, punt 6)	Artikel 1, onder E, eerste alinea
Artikel 3, punt 7)	Artikel 1, onder E, tweede alinea
Artikel 3, punt 7, onder a)	-
Artikel 3, punt 7, onder b)	Artikel 1, onder E, tweede alinea, eerste streepje
Artikel 3, punt 7, onder c)	Artikel 1, onder E, tweede alinea, tweede streepje

Artikel 3, punt 7), onder d)	Artikel 1, onder E, tweede alinea, derde streepje
Artikel 3, punt 7), onder e)	Artikel 1, onder E, tweede alinea, vierde streepje
Artikel 3, punt 7), onder f)	Artikel 1, onder E, tweede alinea, vijfde streepje, en derde alinea
Artikel 3, punt 8)	-
Artikel 3, punt 9)	-
Artikel 3, punt 10)	-
Artikel 3, punt 11)	
Artikel 3, punt 12)	-
Artikel 4	Artikel 15
Artikel 5	_
Artikel 6, onder a)	Artikel 3, lid 1
Artikel 6, onder b)	Artikel 3, lid 2
Artikel 6, onder c)	Artikel 3, lid 8
Artikel 6, onder d)	Artikel 3, lid 7
Artikel 7, lid 1, onder a)	Artikel 3, lid 1
Artikel 7, lid 1, onder b), c) en d)	-
Artikel 7, lid 2	-
Artikel 7, lid 3	-
Artikel 8, lid 1	Artikel 3, lid 1
Artikel 8, leden 2 en 3	
Artikel 9	Artikel 3, leden 5 en 6
Artikel 10, lid 1, onder a)	Artikel 3, lid 9
Artikel 10, lid 1, onder b) en c)	
Artikel 10, lid 2	

Artikel 10, lid 3, onder a)	Artikel 3, lid 3
Artikel 10, lid 3, onder b)	Artikel 3, lid 4
Artikel 10, lid 3, onder c)	Artikel 3, lid 4
Artikel 10, lid 3, onder d)	
Artikel 10 bis	
Artikel 11, lid 1, eerste en tweede alinea	Artikel 3, lid 11
Artikel 11, lid 1, derde en vierde alinea	-
Artikel 11, leden 2 en 3	-
Artikel 12	-
Artikel 13	-
Artikel 13 bis	
Artikel 14	-
Artikel 15	-
Artikel 16	-
Artikel 17	Artikel 5
Artikel 18	
Artikel 19	Artikel 6, leden 1 en 2
Artikel 20	Artikel 6, lid 3
Artikel 21	Artikel 7
Artikel 22	Artikel 10
Artikel 23	Artikel 9
Artikel 24	-
Artikel 25, eerste alinea	Artikel 8, lid 1
Artikel 25, tweede alinea	
Artikel 26, onder a)	Artikel 4, eerste streepje
Artikel 26, onder b)	Artikel 4, tweede streepje

Artikel 26, onder c)	-
Artikel 27	-
Artikel 28	-
Artikel 29	-
Artikel 30	Artikel 11, lid 1, eerste alinea, onder a)
Artikel 31, lid 1, eerste alinea	Artikel 11, lid 1, eerste alinea, onder b), eerste zin
Artikel 31, lid 1, tweede alinea	Artikel 11, lid 1, eerste alinea, onder b), tweede zin
Artikel 31, lid 1, derde alinea	Artikel 11, lid 1, tweede alinea
Artikel 31, lid 2	Artikel 11, lid 2
Artikel 32	
Artikel 33	
Artikel 34	Artikel 14
Artikel 35	
Artikel 36	
Artikel 37	
Artikel 38	
Artikel 39	Artikel 17
Artikel 40	
Artikel 41	Artikel 16